

ศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลสนามจันทร์ประกอบอาชีพการเกษตร ค้าขายและรับจ้างทั่วไป ซึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังไม่มีการรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร เพื่อสร้างอำนาจต่อรองราคา และยังไม่มีสถานที่หรือเวทีประชาคมในการแลกเปลี่ยนความรู้ และการทราบถึงความต้องการของชุมชนร่วมกัน โดยเฉพาะประเด็นปัญหาในปัจจุบันของชุมชน คือ ประชาชนยังประกอบอาชีพยังเป็นหนี้สินเพิ่มขึ้นใน ขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้น จำนวนคนว่างงานในชุมชนมีมากขึ้น ตลอดจนปัญหายาเสพติดที่แพร่กระจายอยู่ในชุมชน ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้จำเป็นต้องอย่างถึงที่ประชาชนในตำบลจะต้องร่วมมือกันแก้ไขให้หมดสิ้นไปจากชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองนครปฐม

จังหวัด: นครปฐม

ประชากร: 3,027 คน

พื้นที่: 4.19 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิถีใหม่

ใน ปี 2545 องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์จึงจัดตั้ง “ศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล” ขึ้น เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. อบต.สนามจันทร์เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล เพื่อของบประมาณไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 3,000,000 บาท สำหรับดำเนินการก่อสร้างศูนย์ฯ แห่งนี้ ในปี 2545 ซึ่งการก่อตั้งศูนย์ฯ นี้ขึ้นมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- จัดเป็นศูนย์กลางในการสาธิตการเกษตรของตำบล
- จัดเป็นศูนย์ฝึกอาชีพที่ได้มาตรฐาน
- จัดเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมต่างๆ ในตำบล
- จัดเป็นศูนย์ประสานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำบล
- จัดเป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในตำบล
- จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การผลิต/จำหน่ายสินค้า และการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น
- จัดเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
- เป็นศูนย์กลางสำหรับเก็บรักษาสิ่งของมีค่าประจำตำบล หรือเป็นพิพิธภัณฑ์ตำบล
- เป็นสถานที่ประชุมประชาคมกองทุนหมู่บ้าน
- และหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ สามารถเข้ามาขอใช้สถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนได้

2. ดำเนินการด้านการก่อสร้างอาคารปลายปี 2545แล้วเสร็จเดือนมีนาคม 2546

- สร้างอาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล
- สร้างถนนทางเข้าศูนย์เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

3. อบต.สนามจันทร์แต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับรับผิดชอบโครงการนี้ โดยคัดเลือกจากสมาชิกสภาอบต. และผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งคณะกรรมการแบ่งเป็น 3 ชุด สำหรับรับผิดชอบในแต่ละส่วนงาน ดังนี้

- คณะกรรมการรับพิจารณาของประมุขการก่อสร้างอาคาร จำนวน 5 คน
- คณะกรรมการเปิดซองประมูล 5 คน
- คณะกรรมการตรวจรับงาน 5 คน

4. จัดฝึกอบรมให้ความรู้กับกลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มตามความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในตำบล ซึ่งจะมีการจัดฝึกอบรมปีละประมาณ 3-5 ครั้ง โดยจะอบรมอาชีพให้เกิดความหลากหลาย เช่นในปี 2546 มีการฝึกอบรมอาชีพการทำกระเป่า การผลิตชาใบม่อน สาธิตการผลิตไวน์ผลไม้ และจักสาน เป็นต้น ในแต่ละครั้งสมาชิกกลุ่มอาชีพจะเข้ารับการฝึกอบรมประมาณ 20-30 คน ส่วนวิทยากรทางอบต.ได้เชิญมาจากการศึกษาจากโรงเรียน และเกษตรอำเภอ

5. ปลัด อบต. สนามจันทร์ เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่ต้องการเข้ามาขอใช้อาคารแห่งนี้ โดยทำการจัดสรรพื้นที่และจัดตารางการใช้พื้นที่ เพื่อความสะดวกในการใช้บริการ

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. งบประมาณจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 3,000,000 บาท สำหรับดำเนินการก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล ในปี 2545
 - ถมดินสร้างถนนทางเข้าศูนย์ฯ จำนวน 96,000 บาท
 - ถมดินบริเวณที่ก่อสร้างอาคารศูนย์ฯ 420,000 บาท
 - ก่อสร้างอาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล 2,484,00 บาท
2. อบต.สนามจันทร์จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม จำนวน 500,000 บาท สำหรับก่อสร้างถนนทางเข้าศูนย์เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. เครื่องปรับอากาศ จำนวน 1 เครื่อง
2. ตู้เย็น 1 ตู้
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง
4. เก้าอี้ 150-200 ตัว
5. โต๊ะใหญ่ 1 ชุด
6. โซฟา 1 ชุด

บุคลากร

1. สมาชิก อบต. ทำหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาความสะอาด/ ซ่อมแซมอาคารศูนย์ฯ และบริเวณโดยรอบ/ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาใช้บริการ ซึ่งจะทำงานในวันเวลาราชการ
2. ปลัด อบต.สนามจันทร์ ทำหน้าที่จัดสรรพื้นที่และจัดตารางเวลาการใช้สถานที่
3. คณะกรรมการรับพิจารณาของประมุขการก่อสร้างอาคาร จำนวน 5 คน
4. คณะกรรมการเปิดซองประมูล จำนวน 5 คน
5. คณะกรรมการตรวจรับงาน จำนวน 5 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2545	-จัดประชาคมตำบล เพื่อค้นหาความต้องการของประชาชนในตำบล -นำเรื่องการก่อสร้างศูนย์ฯ เสนอในเวทีประชุมสภา อบต. -จัดหาแบบแปลนสร้างอาคารศูนย์ส่งเสริมอาชีพ และประชาคมตำบล -เขียนโครงการเสนอของบประมาณสนับสนุนจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย -หาที่ดินสำหรับใช้เป็นพื้นที่ก่อสร้างศูนย์ฯ พร้อมทั้งจัดส่งสมาชิกสภา อบต. และแกนนำหลักของตำบลไปร่วมเจรจาขอพื้นที่จากเจ้าของบริษัทประกันชีวิตเพื่อก่อสร้างถนนทางเข้าศูนย์	-อบต. สนามจันทร์ / สมาชิกสภา อบต. / กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย / กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน
กุมภาพันธ์ 2545	-ประกวดราคา	-อบต. สนามจันทร์/ช่างโยธา อบต./บริษัทธีรพลก่อสร้าง (2522) จำกัด
ตุลาคม 2545	-จัดทำสัญญาจ้าง พร้อมลงนามในสัญญาจ้าง -อบต. สนามจันทร์จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจำนวน 500,000 บาท สำหรับสร้างถนนทางเข้าศูนย์ฯ	-อบต. สนามจันทร์/บริษัทธีรพลก่อสร้าง (2522) จำกัด/ กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน
ปลายปี 2545 - มีนาคม 2546	-ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล	-บริษัทธีรพลก่อสร้าง (2522) จำกัด
มีนาคม 2546	-สร้างถนนทางเข้าศูนย์ -ใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กร หน่วยงานต่างๆ และประชาชนในตำบล ได้แก่ กลุ่มป่านศรนารายณ์ กลุ่มการศึกษาออกโรงเรียน กลุ่มชมรมปลัดจังหวัดนครปฐม โครงการถักทอเครือข่ายพลังชุมชนพลังแผ่นดิน เป็นต้น ตลอดจนเป็นสถานที่ฝึกอาชีพ และจัดกิจกรรมต่างๆ ของตำบล เช่น กีฬาเยาวชนประจำตำบลต่อต้านยาเสพติด สาธิตการผลิตไวน์ผลไม้ และจักสาน เป็นต้น	-อบต. สนามจันทร์/กลุ่มองค์กรและหน่วยงานต่างๆ / ประชาชน

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

กรมการปกครอง -ให้การสนับสนุนงบประมาณ 3 ล้านบาท
กระทรวงมหาดไทย

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน -ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และร่วมคิดร่วมทำโครงการนี้

- กลุ่มสตรี/โรงเรียนสตรี / กรมประชาสัมพันธ์ / หน่วยงานหรือองค์การที่เข้าร่วม**
- เข้ามีส่วนร่วมตั้งแต่ การนำเรื่องเข้าที่ประชุมสภาอบต. ร่วมปรึกษาผลการดำเนินงาน/ ร่วมเวทีตอบข้อซักถามขององค์กรภายนอกที่เข้ามาประเมินโครงการ
 - ก่อสร้างศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบล
 - บริษัทอิสรพลก่อสร้าง (2522) จำกัด**
 - ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในตำบล
 - อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อปพร.)**

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

-ชุมชนไม่มีศูนย์รวมองค์กรชาวบ้าน/ ศูนย์รวมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

หลังการดำเนินการ

- มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพและการประชาคมตำบลเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันดังนี้
 - จัดเป็นศูนย์กลางในการจัดการเกษตรของตำบล
 - จัดเป็นศูนย์ฝึกอาชีพที่ได้มาตรฐาน ซึ่งในแต่ละปีจัดให้มีการอบรมประมาณ 3-5 ครั้ง โดยในปี 2546 อบรมเกี่ยวกับการทำไวน์ การทำจักสาน การทำกระเป่า การผลิตชาใบหม่อน โดยมีสมาชิกกลุ่มอาชีพในแต่ละกลุ่มอาชีพเข้าร่วมอบรมประมาณ 20-30 คน
 - จัดเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมต่างๆ ในตำบล
 - จัดเป็นศูนย์ประสานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำบล
 - จัดเป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในตำบล ซึ่งปัจจุบันมี สมาชิก อปพร. จำนวน 20 คน โดยทำการจัดเวรตรวจตราความเรียบร้อย ตั้งด่านร่วมกับตำรวจในตำบล เพื่อตรวจจับการทำผิดกฎหมายในช่วงเย็น
 - จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การผลิต/จำหน่ายสินค้า และการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น
 - จัดเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนเข้าเรียนทุกวันศุกร์ จำนวน 50 คน
 - เป็นสถานที่ประชุมประชาคมกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งจะทำการประชุมทุกเดือน
 - หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ สามารถเข้ามาขอใช้สถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนได้ เช่น จัดทำศูนย์ Service line (จุดนัดพบทุกอย่าง) คือ เป็นการให้บริการจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และขอเลขที่บ้าน เป็นต้น

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. เนื่องจากเป็นโครงการใหม่ซึ่งอบต.สนามจันทร์ ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำมาก่อน จึงมองว่าเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อนและมีปัญหา	1. ศึกษาติดตามงานอย่างใกล้ชิด สอบถามความถูกต้องตามขั้นตอนหลักเกณฑ์ทางราชการ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
ในการของบประมาณ 2. การพิจารณาอนุมัติงบประมาณมีหลายขั้นตอน ทำให้ต้องนำโครงการฯ กลับมาปรับปรุงแก้ไข 3-4 ครั้ง	เป็นเรื่องสำคัญ ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขต่อไป 2. เขียนโครงการให้มีความครอบคลุมในทุกๆ เรื่องและเกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วมให้มากที่สุด โดยต้องมีความโปร่งใส ที่สำคัญคือ ต้องมีความอดทน พยายาม และความซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. หลักการเขียนโครงการต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ กล่าวคือ ต้องครอบคลุมความต้องการและให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อประชาชน
2. ความพร้อมทางด้านอาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ของศูนย์ฯ ตลอดจนใช้หลักการบริการที่ดีส่งผลให้มีผู้มาใช้บริการของศูนย์ส่งเสริมอาชีพและประชาคมตำบลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. การสนับสนุนของผู้บริหารในการสนับสนุนงบประมาณในการสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นผู้ผลักดันและควบคุมการดำเนินงานด้านการก่อสร้างอาคาร ปรับปรุงสถานที่ และจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานภายในศูนย์ฯ ตลอดจนใช้หลักการบริการที่ดีกับผู้เข้ามาขอใช้อาคาร ส่งผลให้มีผู้มาใช้บริการของศูนย์ฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

เนื่องจากศูนย์ฯ แห่งนี้เป็นศูนย์กลางของประชาชน ประชาชนและหน่วยงานหรือองค์กรในหมู่บ้านเข้ามาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เช่น การประชุม ฝึกอบรมทางด้านอาชีพ และเรื่องอื่นๆ ซึ่งนายก อบต. และปลัด อบต. พยายามดึงงบประมาณมาต่อยอดเรื่องอื่นๆ อีก เพื่อขยายผลให้กว้างขวาง มีแผนงานที่จะซื้อรถดับเพลิงเข้าศูนย์ฯ เช่นกัน

บทเรียนที่ได้รับ

การทำงานใดๆ ให้ประสบความสำเร็จ สิ่งที่สำคัญ คือ ความมุ่งมั่นและความตั้งใจจริงของผู้นำ และการที่ทุกฝ่ายร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะประชาชนควรรับรู้ปัญหาและเรื่องราวต่างๆ ในตำบลของตนอย่างแท้จริง ตลอดจนการร่วมมือกันดำเนินการปรับปรุงแก้ไขด้วยความสามัคคีและความเข้าใจกัน

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่จะนำโครงการนี้ไปประยุกต์ใช้ ควรคำนึงถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการให้ครอบคลุมประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ และเน้นประโยชน์ด้านการบริการประชาชน รวมทั้งควรคำนึงถึงงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการก่อสร้างศูนย์ฯ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายศุภชัย วุฒาพาณิชย์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์
ที่อยู่ : 63 หมู่ 5 ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000
โทรศัพท์ : (034) 271-156

ชื่อ-นามสกุล : นายดอกดิน ดิษฐเณร
ตำแหน่ง : (อดีต) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์
ที่อยู่ : 63 หมู่ 5 ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000
โทรศัพท์ : (034) 271-156

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	63 หมู่ 5 ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
ขนาดพื้นที่	4.19 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	11,088,124 บาท (ปีงบประมาณ 2545)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	16 คน 5 คน พนักงานท้องถิ่น 4 คน ลูกจ้างประจำ 7 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	3,219 คน
จำนวนครัวเรือน	1,171 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	300 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	43,500 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตชุมชน	ตำบลสนามจันทร์ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด 4.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,432 ไร่ สภาพภูมิประเทศของตำบลสนามจันทร์ เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีคลองธรรมชาติ 2 สาย และคลองปูนส่งน้ำของชลประทาน 1 สาย สามารถทำการเพาะปลูกทางการเกษตรได้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในตำบลประกอบอาชีพด้านการเกษตร ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป